

BASIS CURSUS

Deel 1: Over de Bijbel & Bijbelstudie

Geloof komt niet 'vanzelf', maar slechts door het bestuderen van het Woord van God. Hierdoor wordt de gelovige opgebouwd in geloof. Zoals D.L. Moody het formuleerde:

"Ik had mijn Bijbel gesloten en gebeden om geloof, maar pas toen ik mijn Bijbel opende en las is mijn geloof dagelijks gegroeid".

"Zo is dan het geloof uit het horen, en het horen door het Woord van Christus."
(Romeinen 10:17, NBG)

De complete basis cursus bevat de volgende delen:

1. Over de Bijbel & Bijbelstudie
2. Het Oude Testament
3. Het Nieuwe Testament
4. Korte geschiedenis van de Gemeente

Dit deel behandelt het onderdeel "Over de Bijbel & Bijbelstudie".

Inhoud

1. Praktisch en persoonlijk gebruik van de Bijbel
2. De indeling van de Bijbel
3. Inspiratie van de Bijbel (is de Bijbel betrouwbaar?)
4. Historisch Overzicht van de Bijbel

INLEIDING

Deze basis-cursus is een "Bijbelopleiding" waar dieper ingegaan wordt op de Bijbel vanuit diverse invalshoeken. Vooropleiding is niet nodig, wel wordt de inhoud van de starters cursus (zie onze website www.bijbelcollege.nl) bekend veronderstelt.

De diverse delen kunnen onafhankelijk van elkaar worden bestudeerd. Deel 2 en 3 behandelen de boeken en brieven uit het Oude- en Nieuwe Testament en hebben wel een onderlinge samenhang: er wordt over en weer verwezen.

U kunt deze lessen alleen bestuderen of in groepsverband. De ervaring is dat studeren in een groep stimulerend werkt! Een groep kan bestaan uit een aantal familieleden (gezin), burens of vrienden.

Tips voor Bijbelstudie-kringen

'Want waar twee of drie mensen in mijn naam samen zijn, ben ik in hun midden.'
(Mattheus 18:20, NBV)

De Bijbel bestuderen is vele malen effectiever in een groep dan door 'zelfstudie'. De redenen hiervoor zijn:

- als u in een groep studeert stimuleert en motiveert u elkaar;
- in een groep kunt u onderling ervaringen uitwisselen. Bijvoorbeeld over wat u geleerd hebt, wat u met het geleerde in de praktijk hebt gedaan, etc.;
- een groep heeft als kenmerk dat deze op een afgesproken plaats en met regelmaat bij elkaar komt. Daardoor krijgt de Bijbelstudie een vaste plaats in uw leven. Regelmaat is zeer belangrijk in studie. Zelfstudie vergt veel (meer) discipline!

Er zijn diverse soorten van Bijbelstudiegroepen. Wij denken dat de Bijbelstudies op deze website als basis kunnen dienen voor de volgende groepen:

- Familie-groep
Een groep die bestaat uit het eigen gezin, eventueel aangevuld met enkele andere familieleden. Een familiegroep is het eenvoudigst om te starten; immers vaak is het hier het eigen gezin en eventuele andere familieleden. De drempel om een dergelijke kring te starten is het kleinste.
- Vrienden/bekenden-groep
Een groep bestaande uit burens, familie, kennissen, vrienden. Veelal mensen waarvan u al weet of ze interesse hebben in Bijbelstudie en/of een gelovige achtergrond hebben.
- Distributie- of Kringleiders-groep
Dit is een bijzondere groep. Helaas wordt het (te) weinig toegepast. De bedoeling hiervan is dat in een (kleine) kring mensen bij elkaar komen die vervolgens anderen het geleerde weer doorgeven. Zeer effectief. De kringleiders die bij elkaar komen kunnen zo ook vragen uit hun eigen groepen terugkoppelen en bespreken.

Maar uiteraard zijn er nog veel andere groepen of kringen waarvoor deze lessen geschikt zijn; denk aan jeugd-groepen, (kerkelijke) verenigingen, bedrijfskring, etc.

Het leiden van een kring

Voor het leiden van een kring is het een éérste vereiste dat de leider gelooft in het geïnspireerde Woord van God, de Bijbel. Daarnaast moet u redelijk vlot kunnen spreken voor een groep(je) mensen en hieraan praktische leiding kunnen geven.

Een theologische opleiding of achtergrond is absoluut niet vereist. Hebt u zelf deze kwaliteiten niet, laat u dan niet tegenhouden; misschien bent u wel in de gelegenheid organisatorisch het e.e.a. te regelen? Een ander zou dan de taak van kringleider op zich kunnen nemen!

1. Zorg, bij voorkeur, dat de kring ook bij uw afwezigheid door kan gaan. Dit kan worden bereikt door te zorgen voor een "tweede man" (of vrouw) die de leiding bij uw afwezigheid kan waarnemen;
2. Begin bij voorkeur met het zingen van een lied, en open de avond vervolgens met gebed. Eindig de avond met gebed. Eindig als de belangstelling op zijn hoogst is. Spreek nooit meer dan maximaal 40 tot 45 minuten achter elkaar. Langer kan een gemiddeld mens niet luisteren.
3. Een goede kringleider komt ruim op tijd en begint op tijd. Dit is een zeer onderschat punt. Wie niet op tijd komt, als leider, geeft een zéér voorbeeld aan de groep, alsof "het er niet toe doet", het niet belangrijk is om op tijd te komen (de andere leden zullen op den duur ook te laat gaan komen) en u wekt de indruk dat de inhoud van de avonden óók niet belangrijk is;
4. Wees een goede leider. Houd het gesprek levend, en zorg dat alle deelnemers bij de studie betrokken zijn. Dat kan bijvoorbeeld door het lezen van Bijbelgedeelten te laten rouleren. Een gespreksleider is geen "baas". Geef anderen ook de ruimte, maar geef sturing aan het gesprek. Kap gesprekken en discussies zonodig af wanneer teveel van het onderwerp wordt afgeweken. Het is een goede regel middels correcte sturing er voor te zorgen dat het gesprek op het onderwerp blijft!
5. Vertrouw op de leiding van de Heilige Geest.

Tips en aanbevelingen

Daarnaast zijn er de volgende aanbevelingen:

1. type/print alle Bijbelverzen uit, en deel deze (vooraf) uit, laat wat ruimte op het papier, onder de verzen, voor aantekeningen. De reden is dat mensen zo allemaal uit dezelfde Bijbelvertaling lezen;
2. Een tweede reden om afdrukken (in samenvattingsvorm) te geven aan de bezoekers van de kring is dat men thuis, later, het e.e.a. nog kan nalezen en mensen die verhinderd waren toch de studie kunnen volgen.
3. is of wordt de groep te groot om uitgewerkte studies en/of samenvattingen uit te delen (kostenaspect!) zorg dan dat de avonden op cassette of CD worden opgenomen en later nabesteld kunnen worden.

Tot slot:

een goede kringleider bereidt zich gedegen voor! Ga minstens één of twee dagen van te voren u goed verdiepen in de te behandelen stof. Houdt er rekening mee dat het leiden van een Bijbelstudiegroep tijd en energie kost! Wees bereid deze tijd te investeren.

1. Praktisch en Persoonlijk gebruik van de Bijbel

vrij naar: B. Ramm, "Protestant Biblical Interpretation"

VOOR U BEGINT...

Studie van de Bijbel wordt vaak "theologie" genoemd. Alleen het woord al klinkt voor veel mensen dermate hoogdravend dat zij niet eens willen beginnen aan studie van de Bijbel, en dat is erg jammer omdat de Bijbel een enorme bron van kennis is, kennis die uw leven kan en zal verrijken. God heeft de Bijbel niet voor niets aan ons mensen gegeven!

Het woord "theologie" houdt meer in; het betekent dat het kennis vergaren is over God (Theos = grieks voor God) maar in de kern vergaren wij alléén kennis over God door middel van studie van de Bijbel, immers: dat is Zijn Woord. Andere openbaringsbronnen zijn er niet en/of erkennen wij niet. In Theologische opleidingen worden echter vaak dingen als klassieke talen (Grieks, Latijn), filosofie enz. onderwezen. Dit doen wij niet omdat wij dit overbodig achten.... Hierin zijn wij niet uniek; over de gehele wereld bestaan Bijbelscholen waar zielszorgers en predikanten worden opgeleid met als éénige bron van studie de Heilige Schrift, de Bijbel.

In deze les zult u een paar begrippen uit de theologie tegen komen, maar zij worden -naar wij aannemen- voldoende uitgelegd en verklaard om ook voor "leken" (dat is feitelijk een min-of-meer denigrerend woord voor mensen als u en ik die géén "titel" in de theologie hebben) begrijpelijk en toepasbaar te zijn of worden. Voel u door een dergelijke term niet beledigd of bezwaard, of ontmoedigd... Want als wij kijken naar de discipelen van de Here Jezus, dan koos Hij niet degeen met de mooiste titels voor- of achter de naam; Hij koos degeen die Hem in liefde en waarheid wilden dienen. Dat waren vissers, boeren, timmerlui, belastingambtenaren ("tollenaars"), en soms, .. een "theoloog". Maar dan alléén als deze zijn leven aan Hem had gegeven (Paulus, Nicodemus). De Here Jezus hecht niet aan titels; Hij ziet het hart aan! Is uw hartsgesteldheid de juiste? Of weet u absoluut niet wat hiermee bedoeld wordt?

Begin dan (eerst) bij de Starters-lessen!

GEBRUIK VAN DE BIJBEL

De meeste zaken in de Bijbel zijn bedoeld voor de Christen persoonlijk, voor zijn groei in kennis van Jezus Christus en om meer te leren van de kracht die uitgaat van de Opstanding. Voor dit persoonlijke gebruik van de Bijbel voor morele, etische en geestelijke opbouw worden de volgende principes toegepast:

1. HERMENEUTISCHE PRINCIPES

Alle praktische lessen, alle toepassingen, alle "stille tijd materiaal" dient behandeld te worden volgens de algemeen aanvaarde hermeneutische principes. Mooi geformuleerd: "hermeneutiek is de wetenschap en kunst van interpretatie van de Bijbel". Dat is de normale, literaire, historische en contextuele uitleg. Hiermee wordt bedoeld dat een Bijbelvers nooit als op zichzelfstaand mag worden beschouwd, maar dat er altijd gekeken dient te worden naar de tijd waarin de uitspraak of het geschreef in stond, andere Bijbelverzen mee vergeleken dienen te worden, de bedoeling in die zin of iets "poëtisch" danwel letterlijk opgevat dient te worden, etc. teneinde een juiste uitleg te geven of begrip te vormen van hetgeen bedoeld is. In deze les gaan wij hier nader op in.

2. BIJBELSE PRINCIPES

De Bijbel is meer een boek van principes dan een boek van 'specifieke aanwijzingen'. Hiervoor zijn twee belangrijke redenen:

1. als de Bijbel helemaal, in alles, specifiek was -dus voor elke situatie in het leven een pasklaar voorschrift of antwoord zou geven- zou de Bijbel te betrekkelijk of relatief zijn. Als Paulus bijvoorbeeld alleen commentaar zou hebben gegeven op de manier waarop mensen in zijn tijd en kringen zondigden, zou zijn onderwijs niet meer van waarde zijn voor deze tijd, andere culturen en ander manieren van zondigen dan de toenmalig bekende. Als we naar de terminologie van Paulus kijken is het juist verbazend hoe hij zijn vinger wist te leggen op het universele element in de menselijke zonde waardoor de Bijbel -en zeker zijn brieven- een betrouwbare gids is voor moreel gedrag voor alle

generaties in alle culturen en tijden.

2. als de Bijbel een wettisch systeem van regels was, zou een kunstmatig soort geestelijkheid ontstaan; erg "doods". Een religie die niets meer te bieden zou hebben dan wetten en (leef)regels en geestelijke groei door bestudering van de Bijbel zou niet mogelijk zijn. In elke beslissing worden we teruggevoerd tot de vraag: welke geestelijke principes spelen hier een rol? En pas na de beantwoording van die vraag: "Wat moet ik doen?".

3. INNERLIJKE GEZINDHEID

De Bijbel legt de nadruk op de "innerlijke gezindheid" en niet op de uiterlijke zaken. Het morele onderricht van het Oude Testament bevat veel regels over voedsel dat je wel of niet mocht eten, kleding, etc. Het einddoel van deze zogenaamde stoffelijke bepalingen was, de Joen geestelijk onderscheid te leren. Het was ook bedoeld om ze te onderscheiden van de volken om hen heen, zodat zij beseftten dat zij "apart gezet" of "geheiligd" waren. In het Nieuwe Testament worden moraal en geestelijkheid verheven tot een hoger nivo, doordat materiële voorbeelden worden "vergeestelijkt". Nu speelt in het Nieuwe Testament niet alleen het innerlijke een rol. Ook gedrag wordt onder de loupe genomen; zo wordt geen maat kunnen houden in eten en drinken veroordeeld en kuis en eerzaam gedrag wordt mensen voorgeschreven. Uiterlijk én innerlijk moeten overeenstemmen wil men van geestelijke integriteit kunnen spreken. Toch wordt op het innerlijk de grootste nadruk gelegd. Echt geloof wordt gezien als een geheime werking, die je niet an uiterlijke dingen kunt afmeten. Niet het "raak niet, smaak niet, roer niet aan" uit het Oude Testamen, maar wel "geloof, hoop en liefde".

4. DE GEESTELIJKE LES

Het is in veel gevallen dan ook de strekking van de Bijbelse 'instructie' die we ter harte moeten nemen en niet de letterlijke interpretatie. Zo stelt de Here Jezus in Mattheüs 5:29, 30 het volgende:

"Als uw oog dus slechte begeerten in u opwekt, ruk het dna uit en gooi het weg. Want het is beter één lichaamsdeel kwijt te raken dan zelf in de hel te worden gegooid. En als uw hand u tot verkeerde dingen brengt, hak hem dan af en gooi hem weg" [Het Boek]

Iemand die dat doet zien we niet als een heilige maar een dwaas! En terecht! Jezus bedoelt, dat we radicaal met de zonde moeten breken en die zeker niet koesteren. Hij bedoelt niet dat we ons lichaam moeten verminken... Een praktische toepassing zou bijvoorbeeld wel het volgende kunnen zijn: vaak hoor je de klacht dat mensen zo in beslag worden genomen door bijvoorbeeld de televisie, ze klagen bijvoorbeeld dat het apparaat ze tot zonde verleidt, zonder dat ze dat nou eigenlijk bewust willen... Een veelgehoorde kreet is dan: "zet hem uit" of "kijk selectief". Maar u en ik weten dat dat heel moeilijk kan zijn. Eigenlijk onmogelijk. Want voor je het weet valt in een 'onschuldige' quiz een godslastering of wordt schuttingtaal gebruikt - en hoe je het ook wend of keert; dat blijft toch ergens op een plekje in je achterhoofd hangen, het hééft invloed. Het is niet voor niets dat al enkele jaren zelfs de politiek roept dat we als maatschappij weer meer aandacht aan normen en waarden moeten schenken.

Een recent experiment van het "Dagblad van het Noorden", waarin vier gezinnen een week zonder TV moesten, toonde aan dat dit voor deze gezinnen zéér moeilijk was. "Je bent je kinderoppas voor de zondagochtend kwijt, zo konden we niet meer uitslapen" sprak één van de ouders. Als zo'n ding daar staat, zet je 'm vaak min-of-meer onbewust aan. Ik heb gehoord van mensen die de verleiding niet konden weerstaan en op basis van bovenstaande tekst besloten "dat 'oog' gaat ons huis uit". Moeten we nu allemaal dat voorbeeld navolgen en dat "oog" onze woonkamer uit gooien omdat het tot zonde kan verleiden? Moeten we het tot regel gaan verheffen in onze kerken en gemeenten? Dat zou weer net zo dom zijn als wanneer we (letterlijk) onze hand zouden afhakken of oog zouden uitsteken. Dan verzanden we weer in "wettisch" gedrag in plaats van toepassing van het principe van deze les van de Here Jezus. Alhoewel ik persoonlijk er van overtuigd ben dat veel Christenen best wel eens wat minder vaak voor de TV zouden mogen hangen! Er gaat veel tijd verloren met "ledigheid", voor het toegeven aan vleselijke behoeften die gebruikt zou kunnen worden voor nuttiger zaken!

Een ander voorbeeld is sport. Veel mensen besteden ontzettend veel tijd aan het 'in conditie' houden van het lichaam. Daar is toch niets op tegen? Wél als het ten koste gaat van, bijvoorbeeld, het bijwonen van de samenkomsten of de Bijbelkring! In dat verband moeten we toch eens denken aan

wat Paulus zegt: "de lichamelijke oefening is tot weinig nut"...(1 Timotheüs 4:8). Waarom? Omdat het alleen dit leven dient, het "strakke lichaam". Daartegenover stelt Paulus dat "geestelijke oefening" een veel hóger doel dient: dit leven én het toekomstige leven! Betekent dit dat we niet meer mogen sporten...? Nogmaals: het gaat om de strekking van deze "les" en niet om de letterlijke "instructie"! Paulus was helemaal niet tégen sport; hij gebruikte zelfs beelden uit de sport om geestelijke lessen te illustreren.

De geestelijke les is dus dat wij soms iets wat een wezenlijk deel van ons leven is, of dat nu de televisie, sport, het internet (verslavend!) of andere zaken zijn moeten kunnen wegdoen, "afhakken", wanneer dit onze relatie met God in de weg staat. Doe hierin eerlijk en grondig zelf-onderzoek en vraag daarin de Here om leiding van de Heilige Geest.

Terug naar het onderwerp - de Bijbel vraagt ons dus, lees de voorbeelden nog maar eens door, niet om alles letterlijk toe te passen maar we moeten als gelovige proberen te achterhalen wat de diepere, geestelijke, betekenis is. Soms is die er ook niet; maar in die gevallen zal de tekst dat zelf ook duidelijk maken. Bijvoorbeeld in die gevallen dat het gaat om praktische leefregels of aanwijzingen (zoals bijvoorbeeld het eerdergenoemde "drank-gebruik").

5. CULTUURGEBONDEN VOORSCHRIFTEN

Er zijn in de Bijbel, ook in het Nieuwe Testament, ook diverse "cultuurgebonden voorschriften". Passend in de toenmalige, Joodse, cultuur in de Bijbelse tijden. Die moeten "vertaald" worden naar onze tijd. Een lastige opdracht, maar een opdracht die we niet naast ons neer kunnen en mogen leggen. Het is dus noodzakelijk de cultuur van de Bijbel en je eigen cultuur te kennen en te leren, als volwassen kind van God, bepalen wat je dient te doen en wat je niet dient te doen.

Wel is voorzichtigheid geboden hierin, voor je het weet worden belangrijke Nieuwtestamentische waarheden afgedaan als "cultuurgebonden". Weest hierin kritisch en (zie onder 1 en 2) pas bij het onderzoek naar deze dingen de juiste principes toe.

LEIDING EN VOORBEELDEN

De levens van de personen in de Bijbel zijn vol voorbeelden van Goddelijke leiding en gehoorzaamheid hieraan - maar ook van ongehoorzaamheid, zowel van "godeloze mensen" als van "mannen Gods".

1. HISTORISCHE FEITEN

Het is belangrijk, gezien vorenstaande, dat we leren onderscheid te maken tussen de historische feiten in de Bijbel en gebeurtenissen waaraan de Bijbel zijn goedkeuring geeft. De Bijbel is door God geïnspireerd, maar niet alles wat vermeld is, was conform God's wil! Een voorbeeld hiervan is te vinden in het twaalfde hoofdstuk van Johannes: de vrouw die mirre over de voeten van de Here Jezus giet. Het was -uiteraard- een historische gebeurtenis maar tevens een gebeurtenis waaraan de Here Zijn goedkeuring geeft. Een, negatief, voorbeeld is de geschiedenis van David en Batseba in 2 Samuel 11. David's overspel wordt hier beschreven maar absoluut niet goedgekeurd; hij wordt er voor gestraft.

Een ander voorbeeld is Galaten 2:11 v.v. waar Petrus, een "man Gods", wordt bestraft (terechtgewezen, gecorrigeerd) door Paulus vanwege zijn "vrome" gedrag. Dit gedeelte leert ons onder andere dat we ons als gelovigen niet moeten laten leiden door de publieke opinie maar door de principes van de Bijbel. Zoek en toets daarom de juiste motieven en principes. Ga niet zomaar gebruiken en omstandigheden overzetten naar deze tijd!

2. PERSOONLIJKE OPDRACHTEN

Persoonlijke opdrachten zijn niet de wil van God voor iedereen! Zo mocht Jozua in zijn militaire campagne man noch vrouw noch kind sparen. Dat geldt niet voor iedere legerleider! Petrus en Paulus stonden allebei in de bediening van de verkondiging, maar kregen allebei een verschillende opdracht (werkveld, geografisch gebied, positie in de gemeente). Het is daarom belangrijk de eigen, persoonlijke, roeping (= opdracht) van God te leren kennen en begrijpen. Veel mensen hebben moeten leren dat de opdracht die ze dáchten te hebben gekregen niet de opdracht was die ze hadden gekregen van God!

3. LEIDENDE GEESTELIJKE PRINCIPES

De levens en persoonlijke opdrachten van mensen in de Bijbel kunnen echter wel heel leerzaam zijn. Probeer ze te achterhalen; de leidende geestelijke principes in hun levens dienen we niet na te apen of klakkeloos over te nemen maar ontdekken wat de geestelijke principes er achter iemand's handelen zijn kan zeer verrijkend zijn voor het eigen geestelijke leven. Een mooi overzicht om mee te beginnen vinden we in het elfde hoofdstuk van de Hebreeën-brief waar Paulus hier een aantal levens voor ons "op een rij zet".

BELOFTEN

Helaas horen we wel eens de uitspraak dat "we mogen staan op elke belofte in de Bijbel". Dat is een schromelijke overdrijving. Dit omdat slechts weinig beloften een universeel karakter (= voor een ieder toepasbaar) hebben en vaak ook persoonlijk zijn. Vergelijk ook de "persoonlijke opdrachten" hier boven.

1. UNIVERSEEL OF PERSOONLIJK

Ga na of een belofte universeel of persoonlijk is. Dit is uit de context meestal goed op te maken. Een voorbeeld van zo'n universele belofte is Openbaringen 22:18. Een duidelijk voorbeeld van een persoonlijke belofte is bijvoorbeeld Handelingen 18:9, 10. Dit zijn voor de hand liggende voorbeelden, maar in andere gevallen kan het moeilijker zijn het e.e.a. te onderscheiden.

2. VOORWAARDELIJKE BELOFTEN

Sommige beloften bevatten een voorwaarde. God geeft in die gevallen een belofte maar wel onder een voorwaarde. Een mooi voorbeeld is het volgende:

"Nadert tot God en Hij zal tot u naderen. Reinigt uw handen, zondaars, en zuivert uw harten, gij die innerlijk verdeeld zijt" [Jacobus 4:8].

De belofte is dat God tot ons (u) nadert als wij tot Hem naderen (zoeken). Hij komt naar ons toe. Een prachtige belofte. Maar het naderen tot God is niet de enige voorwaarde in dit vers! Vaak wordt alleen het eerste gedeelte geciteerd, maar er staat ook iets achteraan: "Reinigt uw handen, zondaars, en zuivert uw harten..". Dat zijn óók voorwaarden waaraan voldaan dient te worden. Alleen als we ons "reinigen" en ons hart "zuiveren".

3. VOOR WELKE TIJD?

Het is belangrijk om na te gaan of de gegeven belofte een belofte is die ook in deze tijd geldig is. Sommige beloften gelden bijvoorbeeld alleen voor de Joden in het Oude Testament, in hun eigen land of juist daarbuiten, andere zijn bedoeld voor de gelovigen in het Nieuwe Testament. Wéér anderen zijn bedoeld voor de periode dat Christus alles op aarde heeft hersteld en Zijn Koninkrijk hier op aarde gevestigd is. En soms... soms zijn de beloften voor déze tijd; beloften die gelden voor Zijn Gemeente of de Kerk. Het is heel belangrijk de juiste verdeling in tijden/perioden te kennen in de Bijbel om dit te kunnen zien en begrijpen, zie onder andere ook les 1.3 en 1.4 waar we verder op deze onderwerpen in gaan.

Steeds als we de Bijbel "dwingen" om iets te zeggen over een bepaalde of specifieke situatie in ons eigen leven, en daarom een tekst isoleren van het verband waarin het is geschreven (ook wel "biblicisme" of "uit zijn verband rukken" genoemd) doen we de Bijbel geweld aan. Een extreem voorbeeld hiervan is wat in bepaalde kringen wel eens gebeurt: de Bijbel openslaan, vaak met gesloten ogen, een tekst "prikken" en dan verklaren dat deze tekst "van de Here is ontvangen".

Geen enkele belofte, tekst of uitspraak mag gebruikt worden buiten het logische verband en de betekenis om! God geeft aan zijn woord niet eerts een "gewone", historische, logische of letterlijke betekenis om vervolgens nog eens een volstrekt subjectieve betekenis te kunnen krijgen! God spreekt niet met twee monden, en de Bijbel moet dan ook ten alle tijde via de bovenstaande principes worden gelezen en benaderd. Alleen dán zal het mogelijk zijn de Bijbel praktisch en persoonlijk op een gezonde manier te lezen en begrijpen.

2. De indeling van de Bijbel

Naar: Dr. C.I. Scofield.

Een bedeling is een periode van tijd (1), waarin God Zich op een bijzondere wijze bezig houdt met de mensen in betrekking tot zonde en verantwoordelijkheid van de mens. Deze tijdsperiodes zijn niet (per definitie) gelijk qua duur. Een andere definitie is dat het woord Bedeling staat voor [een periode] waarin een regeling geldt of van toepassing is of een bepaald regime of beheer.

Het is belangrijk deze indeling van de Bijbel te kennen en te begrijpen. Moeilijk is deze "leer" niet, voorzover er al van een "leer" gesproken kan worden aangezien de Bijbel zelf het e.e.a. zo indeelt en er in de Bijbel ook letterlijke aanduidingen staan hiervan, vergelijk Efeze 1:10 en 3:2, Staten Vertaling. Daarnaast laat de Bijbel ook zien, dat God zelf de geschiedenis in perioden indeelt. Sterker; Hij definieert tijd gemaakt. Denk aan de indeling van de schepping waarin wij leven in uren, dagen, maanden, jaren, eeuwen... Het is daarom ook niet onlogisch dat God Zijn plan met de mens in fasen uitvoert.

Het indelen van de Bijbel in deze fasen wordt "bedelingenleer" genoemd. Met een moeilijk (van het engels afgeleid) woord "Dispensationalisme". Dispensationalisme betekent feitelijk het geloven in de idee dat God Zijn plan uitvoert -met de mens- in perioden of fasen. In de oude, Bijbelse, Nederlandse taal "bedelingen" of "eeuwen". (Efeze 2:7). **Het dispensationalisme is, naast de verbondstheologie (m.n. binnen de reformatorische kerken bekend en geleerd) het enige theologische systeem dat pretendeert over een volledige en systematische Bijbelverklaring te beschikken.** Het komt door een letterlijke- of normale verklaring van de Bijbel tot de conclusie dat God in de loop van Zijn programma voor de wereld verschillende bedelingen of huishoudingen inrichtte, in verschillende tijden en met betrekking tot verschillende groepen van mensen.

OORSPRONG

Hoewel tegenstanders, met name aanhangers van de verbondstheorie, van het Dispensationalisme beweren dat het 'systeem' vrij nieuw is (en veelal claimen dat het 'bedacht' is door John Nelson Darby), is dit niet juist. Uit de vroege kerkgeschiedenis is het duidelijk dat bijvoorbeeld Justines, Iranaeus, Clemens van Alexandrië en zelfs Agustinus geloofden en beleden dat God in diverse perioden (bedelingen) handelde met mensen op een unieke manier. Ryrie schrijft in zijn boek "The Moody Handbook of Theology" hier onder andere over. Wel voegt hij hier aan toe: "We willen niet de suggestie wekken dat de vroege kerkvaders dispensationalisten waren en terecht wordt geconstateerd dat zij [niet meer dan] een primitieve vorm van dispensationalistische concepten leerden".

Darby en Scofield zijn vaak "de" namen die vallen omdat zij de bekendste leraren waren op dit gebied. Maar reeds vóór Darby onderwezen anderen de "bedelingen", zoals bijvoorbeeld

- Pierre Poiret (1646-1719)
- John Edwards (1637-1716)
- Isaac Watts (1674-1748)

Darby en -met name- Scofield echter wisten de leer onder de aandacht te brengen van 'het grote publiek'. Darby wordt echter vaak gezien als de grondlegger van het "moderne dispensationalisme" omdat hij als eerste het systematisch en geordend op schrift stelde.

Het traditionele dispensationalisme zoals deze door onder andere Darby en Scofield werden onderwezen heeft veel aanhang onder Baptisten-, Pinkster/Volle Evangelie-, Vergadering-gemeenten en de Maranatha-beweging. Maar we treffen het ook aan binnen bepaalde "reformatorische" kringen.

HOEVEEL BEDELINGEN?

Diverse oud-vaders en reformatoren leerden [ook] een 'bedelingenleer', varieërend van een leer van 4 tot 7 bedelingen afhankelijk van hun opvatting van het begrip 'bedeling'. Het aantal bedelingen is geen "heilig aantal"; het gaat om het kenmerkende handelen van God met de mens en de verandering of volgende stap die we daarin kunnen zien. Wij houden in deze les de zeven bedelingen

aan welke onder andere door Scofield zo werden geleerd. We zijn er van bewust dat er dus "bedelingenleren" zijn welke meer of minder bedelingen onderscheiden. Hoeveel bedelingen er zijn en hoe zij heten is voor de "dispensationalist" niet essentieel.

Het aantal bedelingen is voor ons echter geen strijdpunt. Wél hoe men er mee omgaat en/of wat het resultaat er van is. Vandaar dat er ook een artikel is gewijd aan het "ultra-dispensationalisme" -- niet om de aanhangers van deze leer te kwetsen of belachelijk te maken maar wel omdat deze leer naar onze mening een uitwerking heeft welke niet gewenst is binnen de Gemeente van Christus.

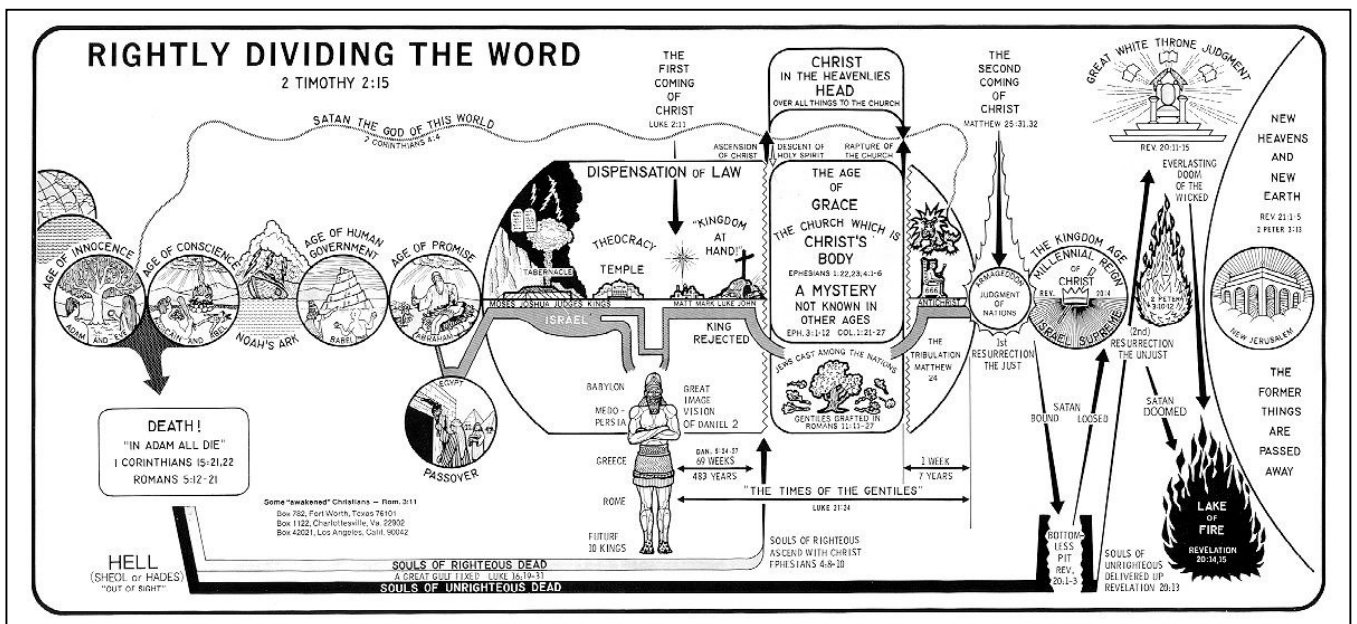
Twee voorbeelden van "bedelingen":

- De Bedeling van de onschuld, waarin Adam en Eva verantwoordelijk gesteld werden om hun onschuld te bewaren door zich te onthouden van de vrucht van de boom der kennis van goed en kwaad.
- De Bedeling van de wet, waarin Israël verantwoordelijk was de wet te onderhouden. De Schrift verdeelt de tijd, of de gehele periode vanaf de schepping van Adam tot de "nieuwe hemel en de nieuwe aarde" van Openbaring 21 in zeven bedelingen van ongelijke lengte. Vijf bedelingen zijn al reeds voorbijgegaan, wij leven in de zesde en hebben nog voor ons de zevende. Alle bedelingen zijn geëindigd of zullen nog eindigen met een oordeel.

De meest eenvoudige bedelingenleer onderscheidt 3 bedelingen:

1. de bedeling of heerschappij van de Wet (= verleden);
2. de bedeling of heerschappij van de Genade (= heden);
3. de bedeling van het Messiaanse Koninkrijk (= toekomst).

Er zijn volgens Scofield zeven bedelingen te onderscheiden. Dit is niet toevallig; zeven is in de Bijbel een "Heilig getal" omdat het de "volheid van God" aanduidt. Het is bijvoorbeeld niet voor niets dat er zeven dagen in een week zijn, naar de zeven scheppingsdagen.

Afb. een schematische weergave van de 'bedelingenleer'

1e BEDELING VAN DE ONSCHULD.

Deze bedeling begon bij de schepping van Adam en eindigde bij de verdrijving van de mens uit de Hof van Eden. De gevolgen van de zondeval van de mens onder deze bedeling zijn rampzalig en universeel voor de mensheid:

1. De toestand van de mens bij het begin - Genesis 1:26-29:
2. Zijn verantwoordelijkheid - Genesis 2: 16-17:
3. Zijn val - Genesis 3:6:
4. Het oordeel - Genesis 3:24:
5. De gevolgen Genesis 3: 14- 19 & Romeinen 5:12, 18 en 19:

2e BEDELING VAN HET GEWETEN.

Deze bedeling begon bij de zondvloed. Door de zondeval verkregen Adam en Eva, en door hen de gehele mensheid, kennis van goed en kwaad, of een natuurlijk geweten. Als gevolg daarvan werd de mensheid geplaatst onder de verantwoordelijkheid om het goede te doen en het kwade na te laten.

1. De toestand van de mens bij het begin - Genesis 3:22:
2. Zijn verantwoordelijkheid - Genesis 4:7:
3. Zijn val Genesis 6:5, 11 en 12:
4. Het oordeel - Genesis 7: 11, 12 en 23:

3e BEDELING: MENSELIJKE HEERSCHAPPIJ.

Uit het oordeel van de zondvloed, waarmee de bedeling van het geweten werd afgesloten, redde God acht personen, aan wie Hij de gereinigde aarde toevertrouwde om over haar te heersen. Deze bedeling begon bij het eind van de zondvloed en eindigde bij de spraakverwarring van Babel.

1. De toestand van de mens bij het begin - Genesis 7:1 & Hebreëen 11:7:
2. Zijn verantwoordelijkheid - Genesis 9:1-6:
3. Zijn val - Genesis 11:1-4:
4. Het oordeel - Genesis 11:5-8:

4e BEDELING VAN DE BELOFTE.

Uit de verstrooide afstammelingen van de torenbouwers van Babel riep God één man, Abram, met wie Hij een verbond sloot. Hij beloofde Abram onvoorwaardelijk:

- Een land;
- Natuurlijk aards zaad;
- Een geestelijk of hemels zaad.

Andere beloften waren voorwaardelijk en afhankelijk van getrouwheid en gehoorzaamheid. Deze bedeling begon bij de roeping van Abram uit Ur der Chaldeeën en eindigde bij de wetgeving op Sinai.

1. De toestand van de mens bij het begin - Genesis 12:1-3; 13:14-17; 15:5:
2. Zijn verantwoordelijkheid - Genesis 26:2-3:
3. Zijn val - Genesis 47:1:
4. Het oordeel - Exodus 1:8-14:

5e BEDELING VAN DE WET.

Deze bedeling begon bij Sinai en eindigde bij Golgotha; zij strekte zich dus uit van de exodus tot aan het kruis. God bezocht Zijn verdrukt volk in genade en verlost hen uit de slavernij van Egypte. Op Sinai bood Hij de wet aan, maar niet zonder hen eerst herinnerd te hebben aan de wonderbare genade van hun bevrijding. Inplaats van God ootmoedig te smeken om op basis van genade Zijn bemoeienissen met hen voort te zetten, riepen zij in onbeschaamde zelfoverschatting uit: "Al wat de Here gesproken heeft, zullen wij doen". De geschiedenis van Israël in de woestijn en in het land Kanaän is één lang verhaal van voortdurende en schandelijke wetsovertreding. Na herhaalde waarschuwingen eindigde God tenslotte de beproeving van de mens door de wet met oordeel, en werden eerst Israël (de tien stammen), en daarna Juda (de twee stammen) uit het land verdreven in

verstrooiing en ballingschap, die in wezen nu nog voortduurt. Een klein overblijfsel keerde weer terug onder Ezra en Nehemia uit het welk in de volheid des tijds Christus geboren werd, "geboren uit een vrouw - geworden onder de wet". Zowel Joden als heidenen hebben hem aan het kruis genageld. Gedurende deze bedeling werd het gehele Oude Testament geschreven, dat ook vanaf Exodus 19 tot het einde wettisch van inslag is en in de eerste plaats van toepassing is op de Joden.

1. De toestand van de mens in het begin - Exodus 19:1-4:
2. Zijn verantwoordelijkheid - Exodus 19:5-6; Romeinen 10:5:
3. Zijn val - 2 Koningen 17:7-19; Handelingen 2:22-23.
4. Het oordeel - 2 Koningen 17:1-6; 25:1-11; Lucas 21:20-24:

6e BEDELING VAN DE GENADE.

De offerdood van de Here Jezus Christus betekende de inleiding van de bedeling van genade - dit betekent: onverdiende gunst. Inplaats van gerechtigheid te eisen, zoals onder de wet, geeft God de mens gerechtigheid. Volmaakte en eeuwige zaligheid worden nu "om niet" aangeboden aan Jood en heiden op de enige voorwaarde van geloof. Het gehele Nieuwe testament werd geschreven in de eerste jaren van deze bedeling. De vier Evangeliën, die handelen over het leven en de leer van Christus, verbinden de bedeling van de wet met de bedeling van de genade. Het voorspelde resultaat van deze beproeving van de mens onder de genade, is het oordeel over de ongelovige wereld en over een afvallig Christendom.

1. De toestand van de mens in het begin - Mattheüs 18:11; Romeinen 3: 19-23:
2. Zijn verantwoordelijkheid - Johannes 1: 11-13; 3:36:
3. Zijn voorspelde val - Lucas 19:12-14; 18:8; Mattheüs 24: 37-39:
4. Het oordeel - 2 Thessalonicenzen 2:7-12:

7e BEDELING VAN HET KONINKRIJK.

Na de reinigende oordelen, die gepaard gaan met de persoonlijke wederkomst van Christus op aarde, zal Hij heersen over het herstelde Israël en over de gehele wereld gedurende duizend jaren. Dit is de periode van het Messiaanse vrederijk. De zetel van Zijn regering zal Jeruzalem zijn en de heiligen van deze bedeling zullen met Hem heersen. Handelingen 15:14-17; Openbaring 19:11-21; 20:1-6; Jesaja 11: Maar als satan "een kleine tijd gebonden wordt", zal hij ontdekken, dat het natuurlijke hart nog evenzeer geneigd is tot kwaad als voorheen; daarom zal hij de volkeren vergaderen om te strijden tegen de Here en Zijn heiligen. Deze laatste bedeling zal dan ook weer - evenals de voorgaande - eindigen in oordeel. De "Grote Witte troon" zal worden opgericht en de goddeloze doden zullen worden opgewekt in de tweede opstanding om uiteindelijk geoordeeld te worden. Hierna komen de "Nieuwe Hemel en de Nieuwe Aarde" en begint de eeuwigheid. Openbaring 20:3 & 7-15; Openbaring 20 en 22.

CHRONOLOGIE

Van Adam tot de zondvloed "onschuld" en "geweten"	1656 jaren
Van de zondvloed tot Abram "menselijke heerschappij"	427 jaren
Van Abraham tot Sinai "de belofte"	430 jaren
Van Sinai tot Golgotha "de wet"	1524 jaren
Van Golgotha tot 1 Thessalonicenzen 4:16-18 het "genade tijdperk"	? jaren
Van Mattheüs 24:29-30 tot Openbaring 20:7 "Het Koninkrijk"	1000 jaren

(1) Er zijn andere definities van het begrip mogelijk, dit is evenwel een breed aanvaarde definitie

3. De inspiratie van de Bijbel

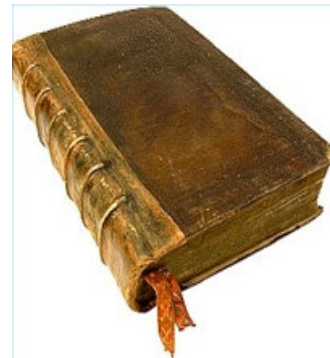
Wat bedoelen we wanneer we zeggen dat "de Bijbel het Woord van God" is? Het is duidelijk dat we aannemen dat de Bijbel een openbaring is van God. Dat de Bijbel niet alleen ons denken verlicht, maar ons zaken openbaart van God die we anders niet zouden hebben kunnen leren of bevatten.

Het is waar dat de Bijbel uitspraken en citaten bevat van mensen zoals in Handelingen 17:28: Want in hem leven wij, bewegen wij en zijn wij. Of, zoals ook enkele van uw eigen dichters hebben gezegd: "Uit hem komen ook wij voort." – en ook vinden we er uitspraken in van engelen (Matteüs 1:20), ja zelfs van demonen, de satan en uiteraard God zelf. Desondanks wordt de Bijbel "Het Woord van God" genoemd, omdat het geheel een geïnspireerde, betrouwbare en onfeilbare weergave is van wat God essentieel acht voor ons om te weten over Hem zelf, de kosmos en onze medemens.

De Bijbel is het product van mensen die, getrouw, door God's Geest weer hebben gegeven wat er van belang is voor ons mensen. Zonder dat daarin menselijke inzichten van belang waren of tot fouten hebben geleid.

Hoe is het mogelijk dat er zo'n getrouw verslag is ontstaan? Op welke manier heeft God dit kunnen bewerkstelligen? Deze vragen kunnen worden beantwoord door een voorbeeld gegeven door wijlen dr. Barnhouse.

Hij stelt dat toen de Heilige Geest over Maria kwam, in haar zondige staat, ondanks haar beperkingen en fouten, er desondanks een "perfect resultaat" was: Christus Jezus, de man zonder zonden. Zo ook heeft de Heilige Geest de schrijvers van de Bijbel geïnspireerd tot het creëren van een betrouwbaar, geïnspireerd en Goddelijk boek: de Bijbel.

Als we spreken over de inspiratie van de Bijbel, dan spreken we over het proces dat God heeft gebruikt om zijn Woord en Boodschap aan de mens over te brengen. Dit proces is door de Apostel Paulus beschreven als: "Elke schrifttekst is door God geïnspireerd". In de grondtekst wordt het Griekse woord theopneustos gebruikt dat "ingeademd" betekent. Petrus zegt hierover in 2 Petrus 1:21

"want nooit is een profetie voortgekomen uit menselijk initiatief: mensen die namens God spraken werden daartoe altijd gedreven door de heilige Geest."

De inspiratie van de Bijbel en het concept er van zoals we hiervoor hebben beschreven beschrijven alleen het initiële schrijven van de Bijbel. Alleen op de oorspronkelijke auteurs heeft God zijn Geest "geademd"! Deze oorspronkelijke tekst is hetgeen kan worden genoemd het "onfeilbare Woord van God".

Door de eeuwen heen heeft God zijn woord bewaard. Letterlijk duizenden kopieën van (delen van) de Bijbel en manuscripten zijn bewaard gebleven. Soms bevatten deze manuscripten kleine (schrijf)fouten, maar, door ze naast elkaar te leggen en zorgvuldig te vergelijken is het mogelijk gebleken dat wij nu, duizenden jaren later, nog steeds beschikken over de originele geschriften! Christenen claimen daarmee, terecht, dat het Woord van God betrouwbaar én onfeilbaar is.

Schriftcritici beweren dat de Bijbel in de loop der jaren 'gecorrumped' is geraakt; er zijn zaken toegevoegd, er zijn zaken verwijderd, er zouden 'redactionele bewerkingen' zijn gedaan.. Maar de vondsten van zeer oude manuscripten, archeologische vondsten, en dergelijke hebben er juist voor gezorgd dat de laatste eeuwen de Bijbel –die door deze vondsten een hoge betrouwbaarheidsgraad bleek te hebben en er alleen maar door werd bevestigd- nóg verder te perfectioneren!

Door de toegenomen kennis, archeologische vondsten e.d. en de betere kennis over de historische achtergronden waartegen de Bijbelgedeelten werden geopenbaard aan de mensen zijn er "problemen" opgelost waar honderd jaar geleden Bijbelgeleerden zeiden: "onoplosbaar".

Het zou daarom ook wel heel dom zijn om de inspiratie en onfeilbaarheid van Gods Woord terzijde te schuiven, vanwege het feit dat er nu nog een paar "probleemteksten" (woorden) overblijven (minder dan 0,02%). Dat wil zeggen: deze tekstgedeelten zijn vragen over omdat er verschillende varianten van bestaan. De aanhangers van de schriftcritici van honderd tot vijftig jaar geleden zouden er daarom misschien goed aan doen hun argumenten om "het geloof vaarwel te zeggen" opnieuw te wegen. Want: gebleken is immers dat deze critici zich op onvolledige kennis en bronnen baseerden.

Tot nu toe is er geen éneke vondst gedaan die de Bijbel weerspreekt. Ook is er nog geen enkel fragment of (gedeelte van een) boek gevonden die strijdig is met wat wij tegenwoordig beschouwen als "het Woord van God". Zijn Woord is wonderwel bewaard gebleven!

Oorspronkelijke artikel © Christian Research Institute, 1994
Door: Walter Marti

4. Historisch Overzicht van de Bijbel

Het historisch overzicht houdt alléén rekening met de bekende Bijbelse gegevens en is bedoeld om de gebeurtenissen, op grote lijnen, en belangrijke personen te kunnen plaatsen binnen de Bijbelse geschiedenis. Dit schema is bedoeld als hulpmiddel bij de verdere bestudering van de Schriften.

Onder Datering en Bijbelboeken vindt u niet alleen het moment van schrijven maar in sommige gevallen, daar waar het profetie betreft, ook de relatie tot die tijd c.q. in welke boeken dit (gedeeltelijk) beschreven is.

<i>Periode</i>	<i>Gebeurtenissen</i>	<i>Datering, Bijbelboeken</i>
Voortijd	Schepping Zondeval Zondvloed Taal / culturen	Genesis, hfdst. 1 - 11
Aartsvaders	Abraham Izaäk Jakob Jozef	ca. 2000 v. Christus. Genesis 12 t/m 50. Boek Job is eveneens in deze tijd geschreven. Vorming volk Israël.
Slavernij & Uittocht	Volk Wet, 2e Wet (Deuteronomium) Theocratie Tempeldienst Woestijn, Land Israël beloofd	ca. 1500 v. Christus Exodus - Deuteronomium.
Verovering	Ingaan van het land Israël Veroveren Verdelen van het land (naar stam)	ca. 1400 v. Christus Jozua
Richters	Vrede, veilig, voorspoed Oorlogen	ca. 1390 v. Christus Richteren, Ruth, I Samuel 1 t/m 7
Monarchie	Saul, David, Salomo Uitéenvallen van het rijk (Noord/Zuid) Noorden consequent ongehoorzaam Noord (Israël) in ballingschap in Assyrië (722 v.Chr.) Zuid (Juda) in Ballingschap in Babel (586 v. Chr.)	ca. 1050 v. Christus Psalmen, Spreuken, Prediker, Hooglied. vanaf 931 v. Christus Noord / Zuid. I Samuël 8 t/m 31, II Samuel, Koningen, Kronieken <u>Noord</u> : Hosea, Amos, Jona <u>Zuid</u> : Joël, Obadja, Micha, Jesaja, Jeremia, Klaagliederen Nahum, Habakuk, Sefanja. Het Noorden (Israël) is verstrooid geraakt en niet meer als volk of stammen herkenbaar.
Babyloniërs	Ballingschap van Juda ("de Joden")	586 - 536 v. Christus. Daniël, Ezechiël, Jeremia. Jeremia was in Jeruzalem.
Perzen	Herstel van het land, terugkeer. Tempel herbouwd, tempeldienst hersteld; Muur van Jeruzalem hersteld	536 - 400 v. Christus Ezra, Nehemia, Esther Haggai, Maleachi, Zacharia
"Stille jaren"	Periode ná het laatste boek van het Oude Testament tot de komst van Christus. Perzen, Grieken (539 - 168 v.Chr.) onafhankelijkheid (168 - 63 v. Chr) Romeinen (63 v. Chr. - 70 na Chr.)	400 v. Christus - 6 v. Christus. Géén boeken geschreven, maar wel béschreven (proftie) in Daniël 7 t/m 11.

Messias	Openbaring van de Messias; Training van de discipelen Opstanding	6 v. Christus - 33 na Christus beschreven in de Evangeliën Mattheüs, Marcus, Lucas, Johannes
Apostolische periode	Opbouw gemeente en verspreiding van het Evangelie. Gemeente in Jeruzalem, Antiochië, Griekenland etc. tot Babel (Petrus) Petrus, Paulus.	33 n. Christus - 100 n. Christus Evangeliën geschreven, Handelingen, brieven van Paulus, brieven van Petrus brieven van Johannes Openbaring (ná jr. 70 (*)) geschreven. van ca. 100 tot... ?? Richtlijnen beschreven in Handelingen en de diverse brieven.
Genade (Gemeente)	Definitieve canon (boeken welke tot de Bijbel behoren) vastgesteld; verspreiding van het Evangelie over de hele wereld	
Toekomst	Grote verdrukking Duizendjarig Rijk Nieuwe Hemel en Nieuwe Aarde	Datering: niet bekend (Mattheüs 24!) Openbaring Daniël, Jesaja, Zacharia, Hosea

(*) Hier wordt later op teruggekomen.